

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТРАХОВИХ ВИПЛАТ, СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ПІЛЬГ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33,

E-mail: info@pfu.gov.ua, сайт www.pfu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00035323

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Розглянувши в межах компетенції Ваше звернення на вебпортал від 07.03.2023 № ВЕБ-28000-Ф-С-23-038636 (вх. № 10744/О-2800-23 від 08.03.2023) про надання допомоги по тимчасовій непрацездатності, Пенсійний фонд України повідомляє.

У своїй діяльності Пенсійний фонд України керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, а також Положенням про Пенсійний фонд України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.2014 № 280.

Згідно із частиною першою статті 3 Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон) соціальне страхування здійснюється за принципами законодавчого визначення умов і порядку здійснення соціального страхування.

Частиною першою статті 23 Закону визначено, що підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах є сформований на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність листок непрацездатності.

Пунктом 2 розділу II Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров’я України від 17.06.2021 № 1234, передбачено, що листок непрацездатності формується в Електронному реєстрі листків непрацездатності на підставі інформації про медичний висновок (медичні висновки) у разі ідентифікації пацієнта як застрахованої особи в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування та надсилається страхувальникам, з якими застрахована особа перебуває у трудових відносинах (за основним місцем роботи та за

Зарубіна Світлана Анатоліївна

КНЕДП ІДД ДПС

D9BCDD824FAB4C1A9F6EEE6BCD6C7C0095292DCEB56C57540EEADAB87F98FC500

17.03.2023

Пенсійний фонд України

17.03.2023

9726-10744/О-03/8-2800/23

сумісництвом) через кабінет страхувальника на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України.

Отже, для реалізації права застрахованої особи на страхові виплати за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності у разі формування листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності та їх відображення в кабінеті страхувальника на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України, необхідності в створенні паперових копій листків непрацездатності немає. Реалізація зазначеного права буде здійснюватися страхувальником на підставі листків непрацездатності, відображених в кабінеті страхувальника на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України.

Відповідно до частини першої статті 22 Закону страхова виплата у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності застрахованим особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), гіг-контракту, іншого цивільно-правового договору та на інших підставах, передбачених законом, призначається та здійснюється за основним місцем роботи (діяльності).

Допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною), допомога по вагітності та пологах застрахованим особам (у тому числі тим, які здійснюють підприємницьку чи іншу діяльність та одночасно працюють на умовах трудового договору) надається за основним місцем роботи (діяльності) або за місцем роботи за сумісництвом (наймом) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Варто зазначити, що згідно із статтею 102¹ Кодексу законів про працю України сумісництвом вважається виконання працівником, крім основної, іншої оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому самому або іншому підприємстві, в установі, організації або у роботодавця – фізичної особи.

Пунктом 12 частини першої статті 1 Закону України від 08.07.2010 № 2464-VI “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон № 2464) визначено, що основне місце роботи – місце роботи, де працівник працює на підставі укладеного трудового договору, та визначене ним як основне згідно з поданою заявою (до відкликання) та відомостями, що обліковуються в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру на її підставі.

Тобто чинним законодавством України не передбачена відсутність основного місця роботи при наявності місця роботи за сумісництвом.

Враховуючи те, що листки непрацездатності формуються з урахуванням даних, зазначених в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування, страхова виплата у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності буде надаватися застрахованій особі за основним місцем роботи страхувальником, в кабінеті якого на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України відображено листок непрацездатності, сформований як за основним місцем роботи.

Водночас реалізація права на страхову виплату у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності за сумісництвом передбачена лише за одним місцем роботи за сумісництвом. Тому у разі наявності у застрахованої особи на момент настання страхового випадку декількох місць роботи за сумісництвом, застрахована особа реалізує своє право на допомогу по тимчасовій непрацездатності, допомогу по вагітності та пологах шляхом подання до одного з місць роботи за сумісництвом рішення страхувальника або уповноважених ним осіб з основного місця роботи про відмову в призначенні страхової виплати.

Оскільки надання допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги по вагітності та пологах здійснюється за основним місцем роботи або за місцем роботи за сумісництвом, надавати довідку про середню заробітну плату за основним місцем роботи, передбачену пунктом 30 Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266, не потрібно.

Щодо питання надання допомоги по тимчасовій непрацездатності за страховим випадком, який тривав з 01 по 28 лютого 2023 року, у разі надання відпустки без збереження заробітної плати з 15 лютого 2023 року, то у зазначеному випадку за основним місцем роботи вказана допомога буде надаватися за період з 01 по 14 лютого 2023 року (з 07 по 14 лютого 2023 року фінансується Пенсійним фондом України), а за період з 15 по 28 лютого за місцем роботи за сумісництвом на підставі вмотивованого рішення страхувальника або уповноважених ним осіб про відмову в призначенні страхової виплати за основним місцем роботи.

Що стосується питань отримання рішення страхувальника або уповноважених ним осіб про відмову в призначенні допомоги по тимчасовій непрацездатності за основним місцем роботи у випадку неможливості звернення застрахованої особи до роботодавця для отримання такого рішення особисто, то слід зазначити, що відповідно до абзацу другої частини першої статті 24 Закону повідомлення про відмову в призначенні допомоги із зазначенням причини відмови та порядку оскарження видається або надсилається заявникові не пізніше п'яти днів після прийняття відповідного рішення.

В той же час, частиною четвертою статті 24 Закону передбачено, що не одержані у зв'язку із смертю застрахованої особи страхові виплати виплачуються членам сім'ї, які проживали разом з нею, а в разі їх відсутності входять до складу спадщини.

Тому нормами Закону визначено, що рішення про відмову в призначенні допомоги по тимчасовій непрацездатності отримує застрахована особа, а у разі смерті застрахованої особи для реалізації права на одержання допомоги по тимчасовій непрацездатності таке рішення може отримати член сім'ї, який проживав разом з нею або спадкоємець.

Також за результатами розгляду останнього запитання повідомляємо, що згідно з абзацом другим частини першої статті 22 Закону допомога по тимчасовій непрацездатності, допомога по вагітності та пологах застрахованим особам надається за основним місцем роботи (діяльності) або за місцем роботи за сумісництвом (наймом) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, а отже передбачено врегулювання роботи за сумісництвом відповідним порядком, затвердженим Кабінетом Міністрів України. Враховуючи, що постановою Кабінету Міністрів України від 22.11.2022 № 1306 “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій” було визнано такою, що втратила чинність постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 № 245 “Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій”, на сьогодні зазначене питання не врегульовано жодним нормативно-правовим актом Кабінету Міністрів України.

З повагою

**начальник управління
страхових виплат
та соціальних послуг**

Світлана ЗАРУБІНА